

kondomet glider af eller er bristet, uden at det bemærkes, kan den pågældende ikke dømmes.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XIV, kap. 4.13.1.

Kapitel 20

Forbrydelser mod den personlige frihed

Til § 91

Bestemmelsen svarer til den nugældende bestemmelse i kriminallovens § 66.

En del af den foreslåede kriminallovs øvrige bestemmelser har karakter af specialregler om ulovlig tvang, herunder eksempelvis kriminallovens § 69 om kapring af transportmidler og § 93 om menneskehandel. Bl.a. i disse tilfælde absorberes ansvaret efter § 91 af ansvaret efter den kvalificerede tvangsforbrydelse. Tilsvarende gør sig gældende for så vidt angår straffelovens § 260 om ulovlig tvang i forhold til en række andre bestemmelser i straffeloven bl.a. straffelovens § 183 a om kapring og § 262 a om menneskehandel.

I modsætning til straffeloven indeholder kriminalloven imidlertid ikke en bestemmelse om ulovlig tvang mod vidner, jf. straffelovens § 123. På trods af det bør det også i Grønland bl.a. indgå som en skærpende omstændighed, at den ulovlige tvang udøves i anledning af et vidnes forklaring til politiet eller retten.

Til § 92

Bestemmelsen svarer til den nugældende bestemmelse i kriminallovens § 67, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XIV, kap. 4.15.

Til § 93

Bestemmelsen, der er ny, svarer til straffelovens § 262 a. Begrebet menneskehandel er dermed defineret i overensstemmelse med bl.a. protokollen til FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet (Palermo-konventionen).

Bestemmelsen omfatter samtlige led af handel med mennesker, hvorfor formuleringen »rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager en person, ...«, er anvendt, jf. herved bl.a. også artikel 3 i FN-protokollen. Herefter vil personer, der efter de gældende bestemmelser dømmes for medvirken, kunne dømmes direkte for overtrædelsen af den nye bestemmelse.

De »tvangsmidler«, der opregnes i den foreslåede bestemmelses første stykke, skal med formuleringen »anden utilbørlig fremgangsmåde« anses som en ud-

tømmende opregning. Der kan efter bestemmelsens udformning ikke længere dømmes i sammenstød med §§ 91-92, 1. pkt. (ulovlig tvang og frihedsberøvelse – gældende §§ 66-67) og § 98 (trusler – gældende § 70), da det kriminalretlige ansvar for disse overtrædelser absorberes af ansvaret for overtrædelse af den foreslåede § 93.

Tvangsmidlerne anført i *stk. 1, nr. 1-3*, skal fortolkes i overensstemmelse med de anførte bestemmelser i kriminalloven.

For så vidt angår *stk. 1, nr. 4*, forudsættes her en uoverensstemmelse mellem gerningsmandens og forurettedes opfattelse af den sammenhæng, der er grundlaget for forurettedes disposition. Denne uoverensstemmelse skal være fremkaldt, bestyrket eller udnyttet af gerningsmanden.

Det følger af *stk. 1, nr. 5*, at menneskehandel også omfattes af bestemmelsen, hvor der anvendes eller har været anvendt »anden utilbørlig fremgangsmåde«. Det vil være en konkret vurdering, hvorvidt dette er tilfældet, men det forudsættes, at der er handlet i strid med redelig handle måde.

Bestemmelsens anvendelse forudsætter, at handlen finder sted med henblik på udnyttelse af den pågældende på nærmere opregnet vis. Det betyder, at menneskehandlen skal være foretaget med henblik på, at gerningsmanden opnår økonomisk vinding, eller med henblik på gerningsmandens egen udnyttelse af den pågældende. Udnyttelsen kan ske ved »kønslig usædelighed«, der skal fortolkes i overensstemmelse med § 83, stk. 1. »Slaveri« vil foreligge, når en person ud fra en konkret vurdering er berøvet sin frihed og er tvunget til at udføre hårdt arbejde. »Tvangsarbejde« skal fortolkes i overensstemmelse med de gældende internationale instrumenter, heriblandt ILO konvention nr. 29 af 28. juni 1930 og nr. 105 af 5. juni 1957.

Hvis forurettede er en person under 18 år, kan der dømmes for overtrædelse af bestemmelsen, selv om der ikke har været anvendt de anførte tvangsmidler. Det er således en kvalificerende omstændighed, at forurettede er under 18 år, jf. forslaget § 93, *stk. 2, nr. 1*. Dette er ligeledes tilfældet, hvis gerningsmanden ved ydelse af betaling eller anden fordel opnår et samtykke fra en person, der har myndighed over forurettede, jf. *stk. 2, nr. 2*. Den person, der modtager en sådan betaling eller anden fordel, dømmes på samme måde. »Anden fordel« kan omfatte andet end økonomisk fordel, eksempelvis tilsagn om personlige tjenester og lignende for modtageren.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XIV, kap. 4.15.1.